

Національна академія педагогічних наук України
Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського
Відділ науково-методичної, соціокультурної
та міжнародної діяльності

Бібліотека:

погляди, події, акценти

огляд інформаційних ресурсів

#працюємо_для_перемоги

Вип. 2
(липень – грудень 2022)

Київ, 2023

Законодавча і нормативна база діяльності бібліотек в Україні

Про авторське право і суміжні права : Закон України від 1 груд. 2022 р. № 2811-IX // Голос України. – 2022. – 31 груд. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>.

Стаття 24 стосується вільного використання твору бібліотеками, музеями з відкритим доступом для відвідувачів, архівами або організаціями із збереження фондів аудіо-, відеозаписів.

Про медіа : Закон України від 13 груд. 2022 р. № 2849-IX // Голос України. – 2022. – 31 груд. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>.

Про затвердження Положення про Національну електронну науково-інформаційну систему : постанова Каб. Міністрів України від 27 верес. 2022 р. № 1067 // Офіц. вісн. України. – 2022. – № 80. – Ст. 4835. – Дод.: Положення про Національну електронну науково-інформаційну систему. – Доступно також: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1067-2022-%D0%BF#Text>.

Правові питання в бібліотечній справі

Іванова, М. Ратифікація Марракешського договору та нові можливості бібліотек у забезпеченні конституційних прав осіб з вадами зору / Майя Іванова, Наталія Білінець // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 275–288. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_64_20.

У статті окреслено можливості забезпечення належного доступу особам з вадами зору до опублікованих творів на тих самих умовах, що й особам з нормальним зором при умові приєднання країн до Марракешського договору. Зазначено положення Марракешського договору, які встановлюють загальні зобов'язання щодо обмежень відповідно до Бернської конвенції, а саме дозвіл відтворення творів у певних особливих випадках за умови, що таке відтворення не завдає шкоди нормальному використанню твору і не зачіпає законні інтереси автора.

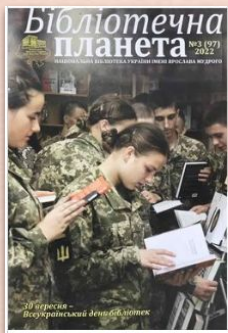
Іванова, Н. Правові аспекти збереження культурної спадщини в умовах війни / Наталія Іванова, Ольга Пестрецова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 28–42. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_64_4.

У статті розглянуто проблеми захисту культурної спадщини України в умовах збройного конфлікту. Приділено увагу питанням порушення міжнародного гуманітарного права, що захищає культурні цінності, а саме спробам завдати непоправних втрат культурній ідентичності українського суспільства через знищення культурних цінностей.

Калініна-Симончук, Ю. Відкритий доступ до досліджень і збереження авторського права: BOAI20 / Юлія Калініна-Симончук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 65. – С. 227–235. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_65_18.

У статті на прикладі Будапештської ініціативи відкритого доступу (BOAI) проаналізовано відкритий доступ до результатів дослідження за останні 20 років. Визначено роль бібліотек як суб'єктів відкритого доступу, що, зокрема, керують прийняттям матеріалів до репозиторію, підтримують самоархівування дослідників або депонування статей і дисертацій.

Маніфест ІФЛА / ЮНЕСКО про публічні бібліотеки 2022 року / переклала Надія Прокопенко // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 6–7.

Прокопенко, Л. Життєдайна сила освіти, культури, інклюзії та інформації: Маніфест ІФЛА/ЮНЕСКО про публічну бібліотеку (1949, 1972, 1994, 2022) / Лілія Прокопенко // Бібл. вісн. – 2022. – № 3. – С. 3–22. – Бібліогр.: 39 назв.
http://bv.nbu.gov.ua/doc/bv_2022_3_3.

У статті розглянуто історію Маніфесту ІФЛА/ЮНЕСКО про публічну бібліотеку, проаналізовано та порівняно зміст чотирьох його редакцій, обґрунтовано значення документа для розвитку публічних бібліотек України. Доведено, що Маніфест ІФЛА/ЮНЕСКО про публічну бібліотеку є важливою віхою у історії бібліотечної справи, яка демонструє не лише еволюцію бібліотечної думки, а й цінну практичну діяльність. Обґрунтовано необхідність вивчення Маніфесту про публічну бібліотеку українськими науковцями і практикаками. Наголошено на потребі перекладу тексту документа українською мовою і його обговорення професійною бібліотечною спільнотою України.

Костенко, Л. Законодавчі новації – 2022 в роботі публічних бібліотек : (станом на 15 жовтня 2022 року) / Леся Костенко // *Бібліосвіт : інформ. вісн.* / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2022. – № 3/4 (83/84). – С. 15–24. – Доступно також:

https://drive.google.com/file/d/1HfLE9A-ZjUUUwfeU_YqEEY5vBjKiht-i/view.

У консультації мова йде про Укази Президента, Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України інші нормативні акти, які стосуються діяльності закладів культури та зокрема бібліотек.

Шевченко, М. Авторське право в контексті оцифрування документів ХХ століття бібліотеками України: законодавчий і техніко-технологічний аспекти / Марина Шевченко // *Вісн. Кн. палати.* – 2022. – № 7. – С. 13–23. – Доступно також:

<http://visnyk.ukrbook.net/article/view/263175>.

Метою статті є визначення пріоритетних напрямів розв'язання проблеми оцифрування документів, які охороняються авторським правом, позакомерційних творів і творів-суріт бібліотеками України.

Бібліотеки: аспекти діяльності

Беззуб, І. Сучасна бібліотека як осередок формування екологічної культури в Україні / Ірина Беззуб // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 342–362. – Бібліогр.: 31 назва. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_64_24.

Білоус, В. Електронні наукові та освітні ресурси, інноваційні сервіси бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / Валентина Білоус // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 18–21. – Бібліогр.: 5 назв.

Долинська, Ю. Найуспішніші проекти Центральної дитячої бібліотеки м. Мелітополь / Юлія Долинська // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 45–47.

У статті представлено два найуспішніші проекти, що реалізовані в Центральній дитячій бібліотеці м. Мелітополя (Запорізька обл.). Проекти «Відеошкола малювання: Діти вчать дітей» та «Розповідь народної ляльки» стали переможцями престижних закордонних конкурсів серед бібліотек світу.

Дубова, О. НБУ для дітей у міжнародному колі друзів. Практика у центральній бібліотеці м. Гамбург: німецька структурованість, стабільність, планування криз і діти [Електронний ресурс] / Ольга Дубова // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 21–24. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/21/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

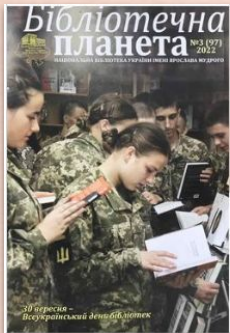

Дубова, О. Представляємо НБУ для дітей на VIII бібліотечному конгресі у Німеччині [Електронний ресурс] / Ольга Дубова // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 3. – С. 14–18. – Бібліогр.: с. 18. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/14/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Ейсмонт, Ю. Бібліотеки у процесах дистанційної наукової комунікації: досвід НБУВ / Юлія Ейсмонт // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 9. – С. 13–17. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/266148>.

Проаналізовано міжнародні бази даних наукової інформації, до яких бібліотека надає доступ вітчизняним ученим на час карантину та воєнного стану в Україні. Розглянуто проекти НБУВ, створені для забезпечення інформаційних потреб внутрішньо переміщених осіб. З'ясовано переваги та недоліки дистанційної роботи бібліотекарів. Особливу увагу приділено поповненню електронних ресурсів бібліотек.

Зворський, С. Бібліокластія / Сергій Зворський // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 31–34. – Бібліогр.: 11 назв.

Бібліокластія (від грец. *βιβλίον* – книга та англ. *biblioclast* – той, хто знищує / псує книгу) – усвідомлене знищення книжок і бібліотек, здебільшого шляхом спалення, здійснюване окремими особами, мілітарними формуваннями, релігійними фанатиками, войовничими атеїстами, політичними радикалами або державними та недержавними організаціями.

Каращук, О. Бібліотеки в розвитку інформаційної системи вітчизняного інформаційного простору (на прикладі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського) / Оксана Каращук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 63. – С. 124–138. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_63_11.

Проаналізовано наукові праці щодо інформаційного простору, інформаційної політики й безпеки, діяльності наукових бібліотек та вплив комунікаційних засобів, які зазнають значних змін. Досліджено місце й роль Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського в стратегічних комунікаціях.

Клименко, О. Бібліотечна мережа Національної академії наук України: автоматизація (1991–2010 рр.) / Оксана Клименко, Олена Сокур // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 51–53. – Бібліогр.: 6 назв.

Висвітлено п'ятий етап розбудови бібліотек Національної академії наук України, який охоплює період 1991–2010 рр., коли відбулося впровадження автоматизованих бібліотечно-інформаційних технологій в роботу бібліотек мережі.

Клименко, О. Бібліотечна мережа Національної академії наук України: переорієнтація діяльності (2011–2021 рр.) / Оксана Клименко, Олена Сокур // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 41–45.

Костенко, Л. Бібліотечний пункт: нормативно-правове регулювання і документальне оформлення діяльності / Леся Костенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 19–22.

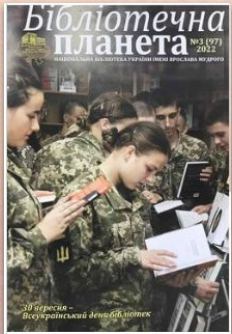
У статті висвітлено питання створення та функціонування бібліотечних пунктів як форми нестационарного обслуговування користувачів, проаналізовано нормативно-правові акти, які регулюють їх діяльність, та надано перелік регламентуючих документів для бібліотечних пунктів, що мають бути у публічній бібліотеці.

Литвинова, Л. А. Модернізація режиму винятків та обмежень з авторського права ЄС для цифрової та транскордонної педагогічної діяльності / Литвинова Лариса Анатоліївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 89–94. – Бібліогр.: 6 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269814>.

У статті розкрито обов'язковий освітній виняток ст. 5 Директиви ЄС про авторське право на єдиному цифровому ринку, що дає змогу викладачам і студентам (учням) у формальному освітньому середовищі використовувати в цифровому вигляді (наприклад сканування, завантаження) потокову передачу матеріалів, захищених авторським правом (наприклад зображень, тексту, відео), без необхідності попередньо отримувати дозвіл у власників авторських прав.

Моїсеева, С. Мандрівна бібліотека: рецепт виживання після двох окупацій / Світлана Моїсеева // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 8–10.

У статті йдеться про новий формат діяльності Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки (Good Library).

Нагорода за інновації, або як публічні бібліотеки покращують життя людей / підгот. Олена Білик // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 34–38.

У статті репрезентовано проекти від бібліотек країн, що розвиваються, й країн із перехідною економікою, які отримали престижну відзнаку «Нагорода за інновації в публічних бібліотеках» від некомерційної організації «Електронна інформація для бібліотек» (Electronic Information for Libraries).

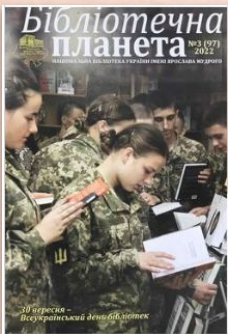

Пестрецова, О. Бібліотечні ресурси правової історико-культурної спадщини: представленість у фондах юридичних бібліотек Британії та США / Ольга Пестрецова, Галина Булахова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 65. – С. 173–183. – Бібліогр.: 14 назв. – Доступно також:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_65_13.

Зроблено огляд юридичних бібліотек в інформаційному просторі на всіх рівнях – від художнього і науково-популярного контенту до високої якості оцифрованих копій документів, що їх надають для освітніх та наукових проєктів. Акцентовано увагу на системі юридичних бібліотек університетів, які обслуговують не лише університетську спільноту, а й громадськість.

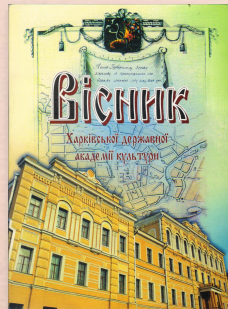
Саянюк, Ю. Бібліотечні новації для місцевої громади / Юлія Саянюк // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 15–17.

Автор репрезентує діяльність Центральної бібліотеки Чорноострівської селищної ради Хмельницької обл.

Сі, Сіньюен. Публічні бібліотеки Китаю: базові принципи модернізації / Сі Сіньюен // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 62. – С. 50–60. – Бібліогр.: с. 59–60. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/272395>.

Розглянуто базові принципи модернізації публічних бібліотек Китайської народної республіки, які відбуваються під впливом зовнішніх і внутрішніх факторів. У якості зовнішніх факторів виступають процеси інформатизації та цифровізації суспільства, активного запровадження мережових комунікацій. До внутрішніх факторів віднесено інноваційне мислення, корпоративну культуру, креативне ставлення до запровадження інновацій та системний підхід. До базових принципів модернізації – клієнтоорієнтованість, відкритість інформаційного простору та інклюзивність. Застосування цих принципів ілюструється на прикладах публічних бібліотек Китаю.

Терентьев, С. О. Інформаційно-комунікаційне забезпечення розвитку мережі публічних бібліотек: теоретичні підходи / Терентьев Сергій Олександрович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 3. – С. 81–86. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/267000>.

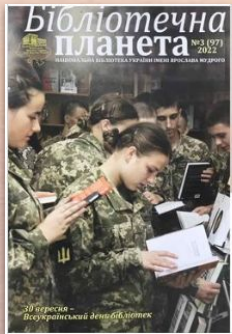
Діяльність бібліотек України в умовах воєнного стану

Агаркова, В. Бібліотеки Миколаївщини: реалії воєнного часу / Вікторія Агаркова // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 14–17.

Бібліотека і війна: тримаємо стрій! / підгот. Валентина Горчинська // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 5–10.

У статті висвітлено перебіг Бібліотечного марафону «Бібліотека і війна: тримаємо стрій!», який відбувся в онлайн форматі 30 вересня 2022 р. за ініціативи Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого в партнерстві з ВГО «Українська бібліотечна асоціація».

Безкровна, Г. Разом з книгою до перемоги! : [діяльність Центр. б-ки для дорослих та дітей Золотоніс. міськради Черкас. обл.] / Галина Безкровна // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 22–24.

Бондарчук, Я. Діяльність Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова на шляху до перемоги / Ярослава Бондарчук // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 2–3.

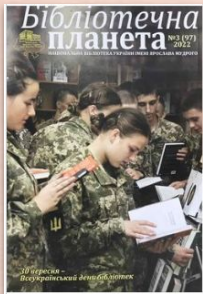
У статті відображено роботу та функціонування Наукової бібліотеки Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова в умовах війни. Представлено досвід адаптації колективу до нових обставин, визначено стратегічні напрями діяльності, які важливо підтримувати та розвивати для спільної неминучої перемоги.

Брунда, І. Нас обстрілюють, а ми – творимо / Ірина Брунда // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 20–24.

Про діяльність Чортківської публічної бібліотеки Тернопільської області.

Бурміс, І. Публічні бібліотеки об'єднаних територіальних громад Одещини в умовах воєнного стану: особливості діяльності / Ірина Бурміс // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 70–78. – Бібліогр.: с. 76–77. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269464>.

Волян, Н. Культурний фронт. Бібліотеки Рівненщини / Наталія Волян // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 20–22.

Вовнюк, І. Спротив без зброї / Ірина Вовнюк // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2022. – № 3/4 (83/84). – С. 55–57. – Доступно також:

https://drive.google.com/file/d/1HfLE9A-ZjUUUwfEU_YqEEY5vBjKiht-i/view.

Про діяльність Львівської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Р. Іваничука як закладу культури, що надає допомогу і прихисток вимушеним переселенцям.

Гервасьєва, Т. Наближаємо перемогу разом! : [Миколаїв. обл. б-ка для юнацтва] / Тетяна Гервасьєва // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2022. – № 3/4 (83/84). – С. 53–54. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1HfLE9A-ZjUUUwfEU_YqEEY5vBjKiht-i/view.

Голуб, І. Арттерапія – ключ до збереження здоров'я дітей під час воєнного стану в Україні [Електронний ресурс] / Іванна Голуб // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 39–41. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/39/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Про волонтерський проект психологічної підтримки українців «АртобійМи», ініційований та реалізований у Рівненській обласній бібліотеці для дітей з початку запровадження воєнного стану.

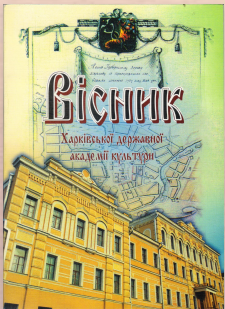

Горбатенко, Ю. Військовий час дитячих бібліотек Одеси / Юрій Горбатенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 4–5.

Гордієнко, А. Війна, що змі(ц)нила дитячі бібліотеки [Електронний ресурс] / Алла Гордієнко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 3–5. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/3/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Гула, Р. В. Вітчизняні архіви, бібліотеки та музеї як об'єкт і суб'єкт консцієнтальної війни в умовах збройної агресії РФ проти України / Р. В. Гула, І. Г. Передерій, В. В. Сажко // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 62. – С. 7–40 : іл. – Бібліогр.: с. 30–36. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/272319>.

Схарактеризовано зміст поняття «консцієнтальна війна». Розкрито сутність соціокультурного виміру консцієнтальної війни, з'ясовано її складники та основні форми, виявлено та схарактеризовано прямі загрози й потенціал ефективного функціонування вітчизняних архівної, бібліотечної та музейної систем у російсько-українському протиборстві в умовах відкритої агресії РФ проти України й пов'язаних з нею маніпулятивних практик ворога та ефективних інструментів протистояння й захисту світоглядних цивілізаційно-ментальних основ суспільства.

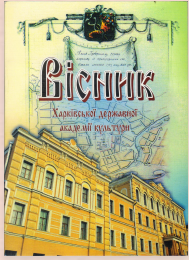
Двірна, К. Рецензія на рекомендаційний бібліографічний покажчик «Російсько-українська війна» / Катерина Двірна, Володимир Лущай, Дарія Стегній // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 59–60. – Рец. на кн.: Російсько-українська війна. Ч. 1. Неоголошена війна (20 лютого 2014 – 24 лютого 2022) : реком. покажч. / уклад. Ю. І. Левченко ; М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Наук. б-ка. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2022. – 149 с.

Дороніна, Т. Огорнути дитину світом книг: робота бібліотек для дітей Дніпропетровщини в реаліях війни [Електронний ресурс] / Тетяна Дороніна // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 3. – С. 29–31. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/29/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

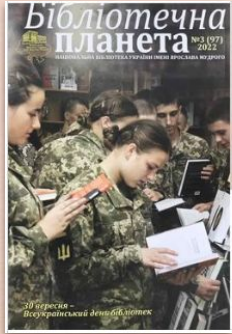
Дудчак, Т. Дитяча бібліотека – волонтерський острівець безпеки та творчості [Електронний ресурс] : [діяльн. Чернівець. обл. б-ки для дітей] / Тетяна Дудчак // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 3. – С. 21–23. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/21/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Коржик, Н. А. Бібліотеки України як центри національного спротиву / Н. А. Коржик // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 62. – С. 41–49. – Бібліогр.: с. 48–49. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/272394>.

Розглянуто діяльність українських бібліотек як центрів національного спротиву та психологічної підтримки суспільства під час російської військової агресії проти України. Представлено інноваційний погляд на зміст та організацію базових напрямів соціокультурної діяльності українських бібліотек.

Костюк, В. Розвиток волонтерських ініціатив на базі Смизької центральної бібліотеки [Дубенського району Рівненської області] в час випробувань / Вікторія Костюк, Ірина Польова // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 18–19.

Кузнецова, Л. Публічні бібліотеки України в умовах воєнного стану: втрати і виклики / Людмила Кузнецова // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 105–113. – Бібліогр.: с. 110–112. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269471>.

У статті досліджено та узагальнено наслідки руйнувань і втрат публічних бібліотек України під час повномасштабного наступу Росії на територію України з 24 лютого 2022 року. Вперше введено у науковий обіг окремі статистичні дані щодо втрат і руйнувань публічних бібліотек з початку бойових дій.

Кучеряева, Н. Ми поряд (про роботу Диканської публічної бібліотеки під час війни) / Наталія Кучеряєва // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 24–27.

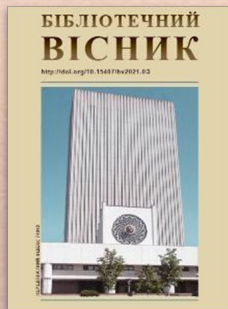
Лісогор, В. Бібліотеки Маріуполя – руйнування, втрати і віра в майбутнє / Вікторія Лісогор // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 11–12.

Літвак, О. Бібліотеки Запорізької області в умовах війни / Олена Літвак // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 12–14.

Напуда, Є. Бібліотека – простір безпеки та підтримки в умовах війни : [КЗ «Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка» Закарпат. облради] / Євгенія Напуда // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 13–15.

Наука та бібліотечна справа в умовах воєнного стану в Україні: міжнародна підтримка // Бібл. вісн. – 2022. – № 3. – С. 106–120 ; № 4. – С. 100–114.

Рубрику підготовлено за матеріалами сайту Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>) та е-листування генерального директора НБУВ Л. А. Дубровіної.

Новосьолова, С. Профілактика емоційного вигорання у волонтерів: досвід психолога / Світлана Новосьолова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 6–7.

Сьогодні більшість бібліотек та бібліотекарів допомагають тим, хто цього потребує у ці важкі часи для країни: плетуть маскувальні сітки, збирають та роздають гуманітарну допомогу, допомагають внутрішньо переміщеним особам, територіальній обороні, військовим ЗСУ, літнім людям. Всі докладають зусилля для наближення перемоги та займаються волонтерством, не завжди задумуючись про себе. В цій статті представлено досвід, який допоможе бібліотекарям-волонтерам запобігати емоційного вигорання та зберегти своє психічне та фізичне здоров'я.

Потіха, А. Діяльність бібліотек України в умовах російської військової агресії / Андрій Потіха // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 55–73. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_64_6.

Проаналізовано особливості діяльності бібліотек України в умовах російської військової агресії: руйнація окупантами бібліотечних закладів, знищення бібліотечних фондів.

Сербін, О. Незламність нації у міцності її бібліотек / Олег Сербін // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 4–5.

Про дослідження Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого «Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії».

Сердюк, С. Бібліотеки України під час війни: адаптація до нових реалій та визначення пріоритетів / Світлана Сердюк, Світлана Герасимова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 9–14.

У статті висвітлено роботу бібліотек України з початку повномасштабної війни, зроблено спробу проаналізувати актуальні напрями діяльності бібліотек різних видів та їх адаптацію до потреб часу, а також визначити місію бібліотек у цей період.

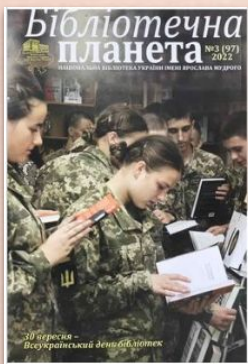

Топчій, Т. Державна бібліотека України для юнацтва під час війни / Тетяна Топчій // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2022. – № 3/4 (83/84). – С. 46–50. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1HfLE9A-ZjUUUwfEU_YqEEY5vBjKiht-i/view.

Хворостенко, Н. Мистецтво під час війни, або Записки методиста мистецької бібліотеки / Ніка Хворостенко // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 27–29.

Діяльність Харківської спеціалізованої музично-театральної бібліотеки ім. К. С. Станіславського.

Чабан, К. Публічні бібліотеки Хмельниччини під час воєнного стану / Катерина Чабан // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 10–13. – Бібліогр.: 5 назв.

Чміль, Л. Сільська бібліотека як центр громадської активності в період воєнного стану : [діяльність публ.-шк. б-ки с. Бронне КЗ «Малинська центральна бібліотека» Малин. сільради Рівнен. обл.] / Людмила Чміль // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 17–18.

Чегринець, М. У тяжкі часи бібліотека згуртувала нас. (Роздуми про мир та війну) / Марія Чегринець // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 15–18.

Представлено міркування, судження щодо війни та миру, окреслено перелік руйнувань, яких зазнала Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка під час війни.

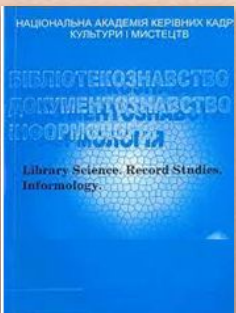
Цифровізація бібліотек

Антонюк, О. Видова специфіка електронних краєзнавчих баз даних Вінницької обласної універсальної наукової бібліотеки / Оксана Антонюк // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 10–21. – Бібліогр.: с. 18–21. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269439>.

Бондар, І. В. Перспективи розвитку електронних ресурсів соціально-комунікаційної діяльності інформаційних установ в Україні та світі [Електронний ресурс] / Бондар Ігор // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері. – Електрон. дані. – 2022. – Т. 5, № 2. – С. 357–367. – Бібліогр.: с. 364–367. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/270141>, вільний (дата звернення: 31.03.2023). – Назва з екрана.

Бондар, І. В. Систематизація форм і методів функціонування електронних ресурсів в Україні / Бондар Ігор Віталійович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 55–62. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269806>.

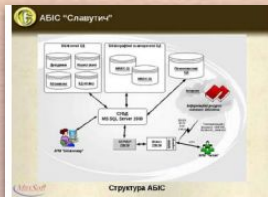
Бондаренко, В. «Мобільна» історико-культурна спадщина: інноваційний сервіс для вітчизняних бібліотек / Вікторія Бондаренко // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 65. – С. 152–172. – Бібліогр.: 23 назви. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_65_12.

У статті проаналізовано можливості застосування інструментарію, функціоналу мобільних технологій для розширення доступу до цінних історико-культурних ресурсів для їх популяризації серед широкого кола користувачів.

Грінберг, Л. Ф. Науково-творча спадщина Пантелеймона Куліша в цифрових фондах бібліотек та архівів України / Грінберг Лариса Феліксівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 78–83. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269811>.

Гуралюк, А. Г. Сучасні автоматизовані бібліотечні інформаційні системи [Електронний ресурс] : аналіт. огляд / Гуралюк А. Г., Вараксіна Н. В. // Аналітичні огляди / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. дані і прогр. – Київ, 2022. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/12/Avtomatyzovani_bibliotichni_informatsiyni_systemy-2022.pdf, вільний (дата звернення: 10.04.2023). – Назва з екрана.

Злигостєв, С. Вплив процесу цифровізації на роботу бібліотек закладів вищої освіти / Сергій Злигостєв // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 65. – С. 217–226. – Бібліогр.: 5 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_65_17.

Досліджено особливості цифровізації в бібліотеках Львівського національного університету ім. І. Франка, Одеського національного університету ім. І. Мечникова, Сумського державного університету.

Половинчак, Ю. Візуальний контент соціальних медіа як об'єкт бібліотечного депонування : (на базі матеріалів висвітлення подій війни 2022 р.) / Юлія Половинчак, Андрій Берегельський // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 63. – С. 23–32. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_63_4.

Стаття присвячена виявленню оптимальних стратегій формування бібліотечних колекцій візуального контенту на прикладі образотворчих матеріалів різного походження, що створюються для поширення в соціальних мережах в умовах воєнного вторгнення 2022 р. Обґрунтовано доцільність такого депонування з огляду на впливовість комунікації у соціальних мережах.

Ржеуський, А. Електронні інформаційні ресурси бібліотек технічних університетів України: порівняльний аналіз / Ржеуський Антоній, Кунанець Наталія, Добровольська Вікторія // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 3. – С. 5–14. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/266963>.

Представлено результати порівняльного аналізу електронних інформаційних ресурсів, до яких бібліотеки технічних університетів надають доступ користувачам у дистанційному режимі.

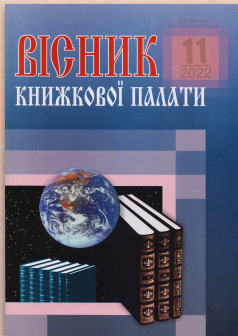

Русначенко, Т. Біобібліографічні ресурси бібліотеки: погляд через призму сучасності / Тетяна Русначенко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 31–32.

З'ясовано значення буктрейлера як медіаресурсу з елементами біобібліографії для презентації творчої спадщини письменників Криворіжжя. Із досвіду бібліотеки Криворізького державного педагогічного університету.

Сенченко, Н. Проблеми оцифрування культурної спадщини: досвід країн Балтії / Наталія Сенченко // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 11. – С. 41–47. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/271124>.

У статті розглянуто проблеми створення цифрових ресурсів у контексті формування інформаційного суспільства. Висвітлено практику реалізації процесів оцифрування культурної спадщини та створення інтегрованих цифрових ресурсів країн Балтії. Окреслено перспективи України з формування національного інтегрованого цифрового контенту.

Спіріна, С. Сучасні форми залучення користувачів до представлення та просування цифрових бібліотечних колекцій / Світлана Спіріна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 381–391. – Бібліогр.: 25 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_64_26.

У роботі розглянуто сучасний зарубіжний досвід представлення бібліотеками власних електронних ресурсів завдяки впровадженню новітніх технологічних можливостей. Джерельною базою для дослідження стали бібліотечні проекти, що успішно репрезентують цифрові колекції.

Спіріна, С. Цифровий архів та методи дистанційної роботи зарубіжних бібліотек / Світлана Спіріна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 65. – С. 195–206. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_65_15.

У статті розглядається досвід національних бібліотек Польщі, Литви, Естонії та Австрії щодо представлення цифрових колекцій як складової дистанційного обслуговування користувачів.

Стронська, Н. Т. Інформаційна модель «Українська бібліографія в особах» як детермінанта сучасного інформаційного суспільства / Стронська Наталія Тарасівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 25–29. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269781>.

У статті мова йде про розробку загальної концепції побудови відкритого інтегрованого електронного біобібліографічного ресурсу «Українська бібліографія в особах», яка передбачає, що його доцільно напрацьовувати на корпоративній основі низки провідних бібліотек. Відзначено досвід роботи Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого та Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

Шевченко, О. В. Електронні документи в складі цифрової спадщини сучасного суспільства / Шевченко Олена Василівна, Спрінсян Василь Георгійович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 3. – С. 49–55. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/266968>.

Подано теоретичну характеристику основних аспектів функціонування електронних документів у складі цифрової спадщини сучасного українського суспільства, окреслено їх місце у сфері збереження цифрової культурної спадщини, зосереджено увагу на внеску Україніки як ціннісного ресурсу оцифрованої спадщини, проаналізовано тенденції діяльності Європейської цифрової бібліотеки.

Ярема, І. Цифрові комунікації як інструмент інноваційної діяльності публічних бібліотек України / Іван Ярема // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 49–59. – Бібліогр.: с. 56–58. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269461>.

У статті репрезентовано сучасну цифрову комунікацію як інноваційний інструмент публічних бібліотек України та важливість її розбудови в умовах кризових явищ.

Бібліотечно-інформаційні ресурси

Бельницька, О. Книжкова колекція та особистий архів Г. Д. Зленка у фонді Одеської національної наукової бібліотеки / Ольга Бельницька, Олеся Кривогуз // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 12–17. – Бібліогр.: 8 назв.

Данилюк, Н. Є. Обмінний фонд наукової бібліотеки – візитна картка університету / Данилюк Наталія Євгенівна // Бібл. Меркурій. – 2022. – Вип. 2. – С. 119–129. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/267817>.

У статті йдеться про організацію та досвід функціонування обмінного фонду як частини обмінно-резервного фонду наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Охарактеризовано склад обмінного фонду НБ для привернення уваги потенційних партнерів з книгообміну. Проаналізовано роль сучасних фахових періодичних видань університету в складі обмінного фонду. Виявлено зв'язок видавничої діяльності співробітників університету з поповненням фонду наукової бібліотеки університету сучасними виданнями провідних вишів України.

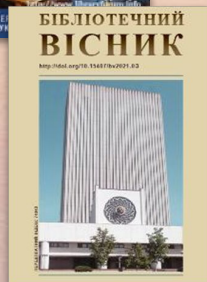

Забіянов, Є. Особливості контенту краєзнавчих ресурсів бібліотек Півдня України / Євген Забіянов // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 79–91. – Бібліогр.: с. 87–90. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269466>.

Лісіна, С. О. Інформаційний ресурс енциклопедичних видань науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка» / Світлана Лісіна // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 9. – С. 17–24. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/266150>.

Лучка, Л. Особові книжкові зібрання катеринославських діячів в університетському бібліотечному просторі : [із фондів Наук. б-ки Дніпров. нац. ун-ту ім. Олеся Гончара] / Людмила Лучка // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 27–30. – Бібліогр.: с. 30.

Максимчук, О. Мольєріана у фондах відділу стародруків та рідкісних видань Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: до 400-річчя від дня народження великого комедіографа / Ольга Максимчук // Бібл. вісн. – 2022. – № 4. – С. 21–31. – Бібліогр.: 18 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_4_4.

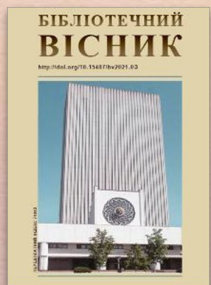
Михайлова, О. Культурологічний проект Національної історичної бібліотеки України «Міста і села України. Втрати воєнного часу» / Ольга Михайлова // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 17–19. – Бібліогр.: 12 назв.

У статті репрезентовано цикл бібліографічних посібників, що інформують про постраждалі під час російської агресії культурні пам'ятки. Посібники укладено за регіональною ознакою в рамках проекту «Міста і села України. Втрати воєнного часу».

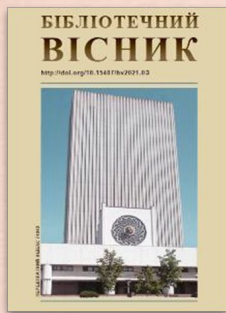
Нікітіна, А. Історія формувань приватних бібліотек другої половини XVIII ст. (на прикладі приватної бібліотеки Кирила Розумовського) / Анастасія Нікітіна // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 49–50. – Бібліогр.: 6 назв.

Пестрецова, Л. Особливості формування фонду Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського періодичними виданнями у 2013–2021 рр. / Лариса Пестрецова, Ірина Шульга, Тетяна Клочок // Бібл. вісн. – 2022. – № 3. – С. 40–55. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_6.

Стопа, І. Комплектування фонду бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського: історичні аспекти, сучасні реалії та майбутні перспективи / Ірина Стопа // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 33–36.

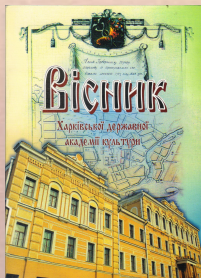

Ціборовська-Римарович, І. Медичні стародруки з фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського / Ірина Ціборовська-Римарович // Бібл. вісн. – 2022. – № 4. – С. 32–46 : іл. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_4_5.

Чумак, Є. Трансформація інформаційних ресурсів публічних бібліотек України в сучасних умовах / Євгеній Чумак // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 36–48. – Бібліогр.: с. 44–47. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269445>.

Ярута, В. О. Проблеми зберігання бібліотечних фондів / В. О. Ярута, Г. Г. Асеев // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 62. – С. 61–71. – Бібліогр.: с. 68–71. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/272396>.

Узагальнено досвід та розкрито основні проблеми щодо зберігання фондів бібліотек України. Показано, що важливою є проблема зберігання різноманітних бібліотечних фондів (як традиційних, так й нетрадиційних), оскільки всі документи під час неналежного збереження та використання стають непридатними до подальшого вжитку.

Каталогізування документів

Антоненко, І. Актуальні зміни у формуванні авторитетних записів / Ірина Антоненко, Олександр Кириленко // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 35–37.

Бондар, М. Українські кириличні стародруки через призму їх наукової каталогізації у ХХ–ХХІ ст. / Марія Бондар // Укр. інформ. простір. – 2022. – Вип. 2(10). – С. 232–248. – Бібліогр.: с. 244. – Доступно також: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/269984>.

Досліджено історію науково-бібліографічного опису та різноманіття каталогів українських кириличних стародруків у другій половині ХХ – перших десятиліттях ХХІ ст.

Кисельова, С. Методичні поради фахівців НБУ для дітей щодо систематизації документів за Універсальною десятковою класифікацією (УДК) [Електронний ресурс] / Сніжана Кисельова // Б-ка у форматі D^o: [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 8–10. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/8/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Мураховський, А. Ліцензійне забезпечення впровадження національного еталона Універсальної десяткової класифікації (УДК) в Україні: шляхи та перспективи актуалізації й оновлення / Анатолій Мураховський, Валентина Муравйова // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 9. – С. 4–12. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/266146>.

У статті розглянуто процеси підготовки та видання таблиць національного еталона Універсальної десяткової класифікації, розробленого й підтримуваного фахівцями Книжкової палати України відповідно до ліцензій, наданих Консорціумом УДК, у період від 1997 р. до теперішнього часу.

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Кропочева Н. М. Розвиток інформаційного потенціалу педагогічних видань XIX – початку XX ст. (за матеріалами колекції рідкісних видань фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. О. Сухомлинського) / Кропочева Наталія Миколаївна // Бібл. Меркурій. – 2022. – Вип. 2. – С. 104–116. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: <http://vislib.onu.edu.ua/article/view/267815>.

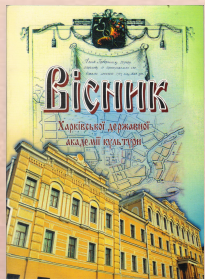
Проведено структурний та змістовий аналіз науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Педагогічні видання німецькою мовою другої половини XIX ст. – 1917 р. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського». Окреслено теоретичні засади бібліографічного виявлення, відбору та подальшого опрацювання німецькомовних педагогічних видань. Розглянуто напрями опрацювання рідкісних видань з колекції «Видання XVII – початку XX ст. іноземними мовами» фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського упродовж 2005–2018 рр.

Левченко, Ю. Гарвардський стиль: основне / Юрій Левченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 46–48. – Бібліогр.: 14 назв.

У статті представлено інформацію про Гарвардський стиль як один з видів оформлення посилок в наукових працях, засновником якого наприкінці XIX ст. був американський зоолог Едвард Лоренс Марк, який працював у Гарвардському університеті. Завдяки запропонованій ним системі посилок «автор-дата» створюється простий і логічний взаємозв'язок між внутрішньотекстовим посиланням та списком використаної літератури. У статті розглянуто шляхи поширення та урізноманітнення видів стилю, яке відбулось коли інші наукові заклади запозичили його систему і створили власні правила оформлення наукових праць. Наразі в Україні поширено шість видів Гарвардського стилю.

Павленко, І. М. Актуальні бібліографознавчі питання на сторінках фахового видання «Вісник Харківської державної академії культури» / І. М. Павленко // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 62. – С. 112–124. – Бібліогр.: с. 120–124. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/272402>.

Проаналізовано публікації, що висвітлюють актуальні бібліографознавчі питання на сторінках провідного фахового наукового збірника «Вісник Харківської державної академії культури» з 2009 по 2022 роки та охарактеризовано їх у кількісному та тематичному аспекті.

Інформаційно-бібліотечне обслуговування

Кабаренкова, Є. Бібліотека у забезпеченні можливостей для старшого покоління / Євгенія Кабаренкова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 65. – С. 207–216. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_65_16.

Проаналізовано бібліотечну діяльність, спрямовану на удосконалення обслуговування літніх людей, розширення спектра послуг відповідно до їхніх запитів.

Лідерман, Є. Трансформація надання бібліотечних послуг бібліотеками України для дітей: результати дослідження [Електронний ресурс] : [2021 р., НБУ для дітей] / Єлізавета Лідерман, Ольга Петренко // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 18–20. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/18/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

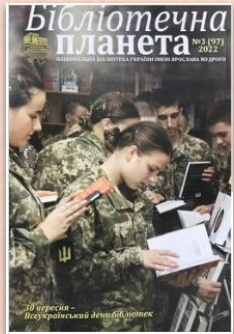

Ржеуський, А. В. Дистанційні послуги бібліотек України загальнодержавного значення / Ржеуський Антоній Валентинович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 11–16. – Бібліогр.: 10 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269770>.

Проведено порівняльний аналіз послуг, які під час воєнного стану та карантинних обмежень надають бібліотеки загальнодержавного значення (Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого, Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника, Державна науково-технічна бібліотека України та Одеська національна наукова бібліотека) користувачам у дистанційному режимі.

Соціокультурна діяльність

Бабій, Л. Інтелектуальному клубу творчих особистостей «Галицькі кмітливіці» – 20 літ! / Людмила Бабій, Галина Селянкіна // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 25–28.

Автори репрезентують 20-річну діяльність клубу творчих особистостей «Галицькі кмітливіці», що функціонує на базі Івано-Франківської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. І. Франка.

Голосна, О. Соціокультурна діяльність: простір подій для читацького зростання [Електронний ресурс] : [діяльн. Миколаїв. обл. б-ки для дітей ім. В. О. Лягіна] / Оксана Голосна, Ганна Чмельова // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 3. – С. 24–26. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/131#page/24/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Забіянов, Є. Бібліотечний театр та відеогеймінг / Євген Забіянов, Дмитро Антонюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 2–4.

Акцентовано увагу на інноваційних ідеях в організації культурного дозвілля користувачів. Зокрема, описується робота Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. С. Грушевського з впровадження в практику соціокультурної діяльності таких форм проведення дозвілля як бібліотечний театр та відеогеймінг, що базується на досвіді провідних бібліотек Європи, США та Японії. Проведення таких заходів, як зазначають автори, набуває особливої актуальності для адаптації та морально-психологічної підтримки користувачів бібліотек під час воєнного стану.

Костенко, Л. Хібуки по-бібліотечному / Леся Костенко // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2022. – № 3/4 (83/84). – С. 51–52. – Доступно також:

https://drive.google.com/file/d/1HfLE9A-ZjUUUwfEU_YqEEY5vBJKiht-i/view.

Про організовані в Полтавській ОБЮ ім. Олесь Гончара терапевтичні заняття за участі психологів для внутрішньо переміщених дітей з використанням іграшки Хібуки в межах «Тижня бібліотечних активностей».

Мороз, А. Скажемо булінгу «ні» / Анна Мороз // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 29–31.

У статті висвітлено досвід просвітницької роботи Миколаївської обласної бібліотеки для юнацтва на протидію булінгу.

Романюк, О. Роль публічної бібліотеки в ресоціалізації засуджених. Проект «Видима бібліотека» / Ольга Романюк // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 32–33. – Про проект на вебсайті бібліотеки: <https://lukl.kyiv.ua/pro-biblioteky/proekty-ta-programy-biblioteky/proyekt-biblioteky-erapiya-tvoya-knyha-shchasttya/pilotnyy-proyekt-vydyma-biblioteka/>.

У статті висвітлено досвід та результати реалізації проекту «Видима бібліотека», що здійснювався фахівцями Публічної бібліотеки імені Лесі Українки для дорослих міста Києва. Проект був зосереджений на ресоціалізації засуджених та мав на меті представити можливості сучасної публічної бібліотеки в обслуговуванні засуджених з використанням онлайн-послуг та інтернету.

Семенко, Л. Ростимо патріотів: краєзнавча робота спеціалізованої міської бібліотеки-філії для дітей Хотинської ТГ [Електронний ресурс] / Людмила Семенко // Б-ка у форматі Д⁰ : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 42–44. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/42/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Сісіна, Л. Правова інформація у комунікативних практиках бібліотек / Людмила Сісіна // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 63. – С. 176–190. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_63_15.

У статті визначено пріоритетні форми та наголошено на значенні комунікативних практик правового інформування в бібліотеках через просвітництво і консультування, налагодження та підтримання взаємодії влади і громадян.

Турчин, Н. Цикл «Вітчизняне книговидання для дітей: видані століття тому» [Електронний ресурс] / Наталія Турчин // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 11–14. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/11/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

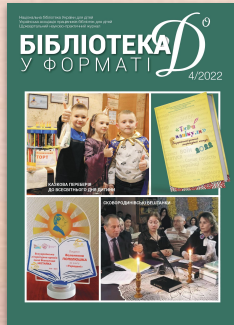
Про віртуальні книжкові виставки до ювілейних дат, підготовлені в Національній бібліотеці для дітей у 2019–2022 рр.

Шлапак, Ю. Бібліотеки як комунікативні центри: соціально-правове інформування / Юлія Шлапак // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 452–468. – Бібліогр.: 20 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_64_31.

У статті зроблено спробу проаналізувати й узагальнити практику інформаційно-правового обслуговування користувачів вітчизняних бібліотек, визначити його напрями та форми.

Янковська, Л. Книжкова виставка як подія [Електронний ресурс] / Лілія Янковська // Б-ка у форматі D° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 36–38. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/36/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Про організацію книжкових виставок, їх види.

Формування інформаційної та медіакомпетентності

Закіров, М. Дилема інформаційної безпеки особистості в інформаційному суспільстві / Марат Закіров, Світлана Закірова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 63. – С. 50–64. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_63_6.

У статті проведено аналіз стану інформаційної безпеки особистості в контексті розробки і застосування новітніх інструментів збору, аналізу та використання особистої інформації користувачів.

Кунанець, Н. Е. Роль бібліотек у забезпеченні інформаційної безпеки / Кунанець Наталія Едуардівна, Пристай Марта Романівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 5–10. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269765>.

Проаналізовано форми, методи і засоби бібліотечної роботи для протистояння в інформаційній війні.

Свердлик, З. Кібербезпека та кіберзахист: питання порядку денного в українському суспільстві / Зоряна Свердлик // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 175–188. – Бібліогр.: с. 185–187. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269495>.

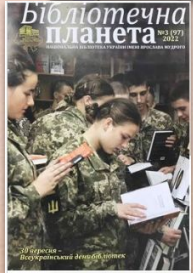
Формування читацької компетентності

Адаменко, М. Читання під час війни: деякі аспекти організації читання за кордоном в роки Першої і Другої світових воєн / Марина Адаменко // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 30–34. – Бібліогр.: 15 назв.

Аксьонова, Н. Бібліотерапія як напрям діяльності бібліотек в умовах російсько-української війни / Наталія Аксьонова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 107–119. – Бібліогр.: 13 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_64_10.

Білик, О. З практики книжкових суперечок і боротьби за свободу читання у США / Олена Білик // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 28–31.

Гуменчук, В. В. Сучасні бібліотеки України як інклюзивний простір: промоція читання та популяризація книги / Гуменчук Василь Володимирович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 3. – С. 14–19. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/266964>.

Джугастрянська, Ю. Читання під час війни: дослідження проекту HAPPYREADERS : (черв. 2022) / Юлія Джугастрянська // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2022. – № 3/4 (83/84). – С. 58–64. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1HfLE9A-ZjUUUwfEU_YqEEY5vBJKiht-i/view.

Про розроблене й проведене в рамках проекту HAPPYREADERS дослідження читацьких звичок під час війни «Читання сьогодні», яке здійснювалося в червні 2022 р. анонімно через соціальну мережу Фейсбук та було сфокусоване на відчуттях та змінах емоційного стану, пов'язаних із читанням.

Кавун, Н. Територія читання для дітей / Наталія Кавун // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 38–42.

У статті висвітлено діяльність Централізованої міської бібліотечної системи для дітей м. Одеси щодо залучення дітей до читання, вивчення їхніх інтересів та причин, що спонукають їх до читання.

Скорябкіна, Ж. Проблема вивчення читача в українському бібліотечному середовищі (друга половина XIX ст. – 20-ті рр. XX ст.) / Жанна Скорябкіна // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 51–53. – Бібліогр.: 16 назв.

Шевченко, О. На варті читання, або Читання – броня від усіх бід / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 39–40.

У статті представлено досвід роботи Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія з внутрішньо переміщеними особами.

Шевченко, О. Знайди свою книжку: Національний тиждень читання / Оксана Шевченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 36–37.

У статті висвітлено досвід Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія у проведенні низки комунікативних заходів у межах загальнонаціональної акції «Національний тиждень читання» у 2021 р.

Наукова діяльність

Желай, О. Діяльність аналітичних та дослідницьких структур провідних бібліотек світу в кризові періоди: CIAЗ, CPR, RLRB та інші / Оксана Желай // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 64. – С. 120–139. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_64_11.

Зоріна, Н. Є. Дисертаційні дослідження історико-педагогічної тематики (1991–2021): бібліометричний аналіз / Наталія Зоріна // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 10. – С. 19–25. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/268838>.

Палій, С. В. Інформаційно-аналітична діяльність у контексті розвитку інформаційного суспільства / Палій Сергій Васильович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 3. – С. 76–80. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/266999>.

Половинчак, Ю. Візуальна аналітика та інфографічна продукція у науково-інформаційній діяльності бібліотек / Юлія Половинчак, Лариса Матвійчук // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 65. – С. 137–151. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_65_11.

Систематизовано існуючі підходи до застосування візуального аналізу, виокремлено наукову інфографічну продукцію як складову сучасної інфографіки. Проаналізовано основні напрями бібліотечного застосування методів і прийомів візуальної аналітики.

Прохорова, Г. Популяризація науки: Харків на передовій / Ганна Прохорова // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 5–8.

Висвітлено науково-просвітницьку роботу відділу науково-інформаційного забезпечення інноваційних процесів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка в період воєнного часу.

Сербін, О. Інформаційно-аналітичні центри університетів та бібліотек: виклики часу / Олег Сербін, Тетяна Ярошенко // Укр. інформ. простір. – 2022. – Вип. 2(10). – С. 293–312. – Бібліогр.: с. 310–312. – Доступно також: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/270017>.

Ярошенко, Т. Відкрита наука: роль університетів та бібліотек у сучасних змінах наукової комунікації [Електронний ресурс] / Ярошенко Тетяна, Сербін Олег, Ярошенко Олександра // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері. – Електрон. дані. – 2022. – Т. 5, № 2. – С. 277–292. – Бібліогр.: с. 288–291. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/270132>, вільний (дата звернення: 31.03.2023). – Назва з екрана.

У статті узагальнено основні поняття та тенденції у сфері відкритої науки, а також основні відповідні політики, сервіси, ресурси, які можуть бути корисними університетам й академічним бібліотекам у їхніх дослідницьких та академічних стратегіях.

Видавнича діяльність

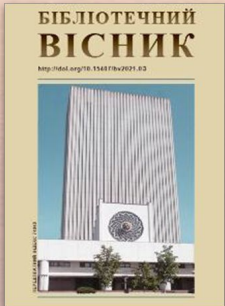
Дубас, Т. Національні бібліотеки країн Балтії: досвід виробництва бібліотечно-інформаційних продуктів / Тетяна Дубас // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2022. – Вип. 63. – С. 88–113. – Бібліогр.: 35 назв. – Доступно також: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2022_63_9.

Стаття присвячена питанням видавничої діяльності національних бібліотек країн Балтії. На прикладі видавничої діяльності Литовської національної бібліотеки імені Мартінаса Мажвідаса, Національної бібліотеки Латвії, Національної бібліотеки Естонії розглянуто особливості виробництва видавничих продуктів у процесі забезпечення інформаційних потреб користувачів.

Петрушка, А. І. Редакційна політика наукового видання як чинник забезпечення принципів публікаційної етики / Петрушка Аліна Іванівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 63–71. – Бібліогр.: 23 назви. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269808>.

Самохіна, Н. Наповнення сайту наукового журналу як складника системи менеджменту знань / Наталія Самохіна, Інна Пелюховська // Бібл. вісн. – 2022. – № 3. – С. 23–30. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_4.

У статті проаналізовано ефективність використання сайту наукового журналу як інструмента системи управління знаннями, особливо стосовно його комунікативної політики й досліджень у мережі Інтернет і розроблено на цій основі рекомендації щодо вдосконалення системи оперативного поширення нових наукових знань. Представлено результати аналізу комунікативної ефективності сайтів наукових журналів на прикладі періодичних видань Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Співробітництво бібліотек

Клименко, О. Взаємодія Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського із закладами вищої освіти в умовах інформаційної технологізації / Оксана Клименко, Олена Сокур // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 92–104. – Бібліогр.: с. 101–103. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269467>.

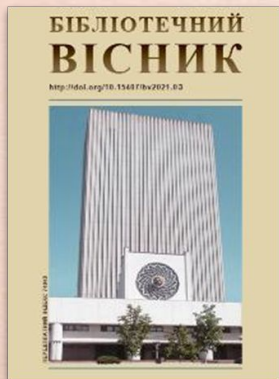
Кравченко, С. Щорічна конференція ВГО Українська бібліотечна асоціація «Українська бібліотечна асоціація – стійкість для майбутнього» [Електронний ресурс] : [23–24 листопада 2022 р.] / Світлана Кравченко, Валентина Горчинська // Бібліотека : бюл. Укр. бібл. асоц. / Укр. бібл. асоц. – Електрон. дані. – 2022. – № 4. – С. 2–4. – Режим доступу: [https://ula.org.ua/images/documents/5074/UBA_bulleten4\(2022\).pdf](https://ula.org.ua/images/documents/5074/UBA_bulleten4(2022).pdf), вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Тарасюк, Т. XVI Всеукраїнська школа керівника «Бібліотеки для юнацтва: можливості та реалії» : [18 жовт. 2022 р., Терноп. обл. б-ка для молоді. Організатор – Держ. б-ка України для юнацтва] / Тетяна Тарасюк // Бібліосвіт : інформ. вісн. / Держ. б-ка України для юнацтва ; [редкол.: Г. Саприкін та ін.]. – Київ, 2022. – № 3/4 (83/84). – С. 70–73. – Доступно також: https://drive.google.com/file/d/1HfLE9A-ZjUUUwfEU_YqEEY5vBJKht-i/view.

Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інноваційні трансформації ресурсів і послуг» // Бібл. вісн. – 2022. – № 4. – С. 59–99. – **Із змісту:** Бібліотечно-інформаційний комплекс: сучасні пріоритети організації та управління / Оксана Клименко ; Цифрові бібліотечні технології організації знань / Катерина Лобузінна, Сергій Гарагуля, Людмила Коновал ; Електронні ресурси бібліотек як складова інформаційної основи сучасного національного розвитку / Марат Закіров ; Трансформація українського книгознавства: до 100-річчя Українського наукового інституту книгознавства / Галина Ковальчук, Тетяна Мяскова ; Архівна та рукописна наукова спадщина: традиції та перспективи формування, дослідження, цифровізаційні виклики / Андрій Шаповал ; Музична культура і музичні фонди бібліотек та архівів в умовах сьогодення / Лариса Івченко, Людмила Руденко ; Сучасна біографіка та біобібліографія: нові форми і методи дослідницької та інформаційної роботи, інтеграції та поширення біографічних знань / Оксана Плющик ; Дослідники української діаспори / Олеся Дзира ; Роль інституту президентства у кризові часи: український та зарубіжний досвід / Людмила Дем'яненко ; Збереження і вивчення єврейської друкованої спадщини України / Віталій Черноіваненко, Тетяна Батанова ; Актуальні проблеми збереження бібліотечних фондів, які становлять культурне надбання України / Любов Затока.

Інформаційно-освітній простір бібліотеки

Лугина, І. Інклюзивний простір публічної бібліотеки / Іванна Лугина // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 25–28.

У статті представлено основні напрями та досвід роботи бібліотек Сторожинецької.

Хрущ, С. С. Концептуальна модель інноваційного медіапростору бібліотеки / Хрущ Світлана Сергіївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 3. – С. 20–26. – Бібліогр.: 12 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/266965>.

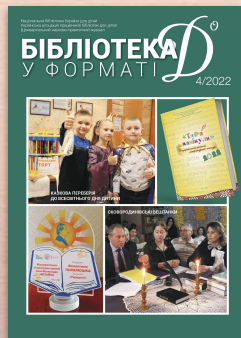
Метою статті були побудова концептуальної моделі медіапростору бібліотеки, виявлення структурних і функціональних елементів її предметної галузі та окреслення відношень між ними.

Маркетинг

Маранчак, Н. Соціальна мережа TikTok як засіб інтернет-маркетингу бібліотек України / Надія Маранчак // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 22–35. – Бібліогр.: с. 31–35. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269440>.

Петренко, О. Моніторинг і оцінювання реалізації грантових проектів бібліотек для дітей [Електронний ресурс] / Ольга Петренко // Б-ка у форматі Д° : [електрон. журн.]. – Електрон. дані. – Київ, 2022. – № 4. – С. 15–17. – Режим доступу: <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/132#page/15/mode/1up>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

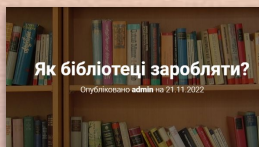

Сисова, Ю. В. Бібліотечний фандрайзинг під час війни: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення / Сисова Юлія Василівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 30–34. – Бібліогр.: 8 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269786>.

Сисова, Ю. В. Інформаційний ринок як сфера фандрейзингової діяльності бібліотек [Електронний ресурс] / Сисова Юлія // Цифрова платформа: інформ. технології в соціокультур. сфері. – Електрон. дані. – 2022. – Т. 5, № 2. – С. 380–386. – Бібліогр.: с. 384–385. – Режим доступу: <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/270143>, вільний (дата звернення: 31.03.2023). – Назва з екрана.

Як бібліотеці заробляти? [Електронний ресурс] // Благодійний фонд «Бібліотечна країна»: [вебсайт]. – Електрон. дані і прогр. – Київ, 2022. – 21 листоп. – Режим доступу: <https://livelibrary.com.ua/news/paid-services-in-libraries/>, вільний (дата звернення: 11.03.23). – Назва з екрана.

Бібліотечна професія. Бібліотечні кадри

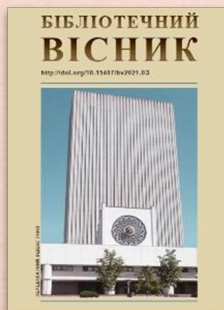

Андрійченко, Н. Здобуття цифрової освіти на тренінгах з електронного урядування : [досвід роботи фахівців Обл. універс. наук. б-ки ім. Д. І. Чижевського (м. Кропивницький)] / Наталя Андрійченко // Бібл. форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 4. – С. 8–11. – Бібліогр.: 7 назв.

Бачинська, Н. Витоки підготовки фахівців для системи документно-інформаційних комунікацій в Україні (10-ті роки ХХ ст.) / Надія Бачинська // Бібл. вісн. – 2022. – № 3. – С. 71–82. – Бібліогр.: 15 назв. – Доступно також: http://bv.nbuv.gov.ua/doc/bv_2022_3_8

Мета статті – виявити та проаналізувати витоки зародження бібліотечної освіти в Україні та внесок видатних особистостей-бібліотекознавців у її подальшу розбудову. Докладно проаналізовано внесок у розбудову бібліотечної освіти українських теоретиків і практиків бібліотечної справи Л. Б. Хавкіної, К. І. Рубинського, О. О. Покровського, О. А. Дідріхсон, С. О. Сірополка та інших.

Бачинська, Н. Запровадження освітньо-професійних програм спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»: традиції та інновації Бачинська Надія Анатоліївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 95–101. – Бібліогр.: 9 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269816>.

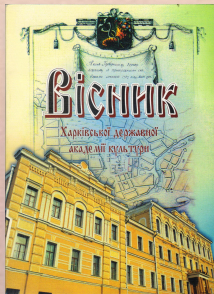

Бачинська, Н. Концептуальні основи розвитку спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Надія Бачинська // Укр. інформ. простір. – 2022. – Вип. 2(10). – С. 280–292. – Бібліогр.: с. 290–292. – Доступно також: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/article/view/270016>.

Метою дослідження є виявлення основних концептів розвитку спеціальності ІБАС, які у взаємозв'язку та взаємовпливі утворюють її цілісність як педагогічної системи і є передумовою її активного розвитку в змінюваних соціальних та техніко-технологічних умовах.

Бачинська, Н. А. Освітньо-професійна програма «Інтернет-журналістика та блогінг»: міждисциплінарність у змісті спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Надія Бачинська // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 126–136. – Бібліогр.: с. 132–135. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269486>.

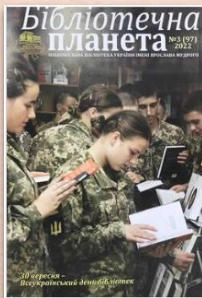
Бачинська, Н. А. Освітньо-професійна програма «Медіакомунікації та діджитал продакшн»: концептуальні підходи до підготовки фахівців за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Н. А. Бачинська // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 62. – С. 86–99. – Бібліогр.: с. 96–99. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/272398>.

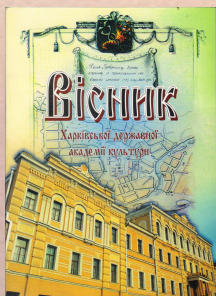
Бачинська, Н. А. Професійна стандартизація: вимоги до компетентностей фахівця з бібліотечно-інформаційної справи / Бачинська Надія Анатоліївна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 3. – С. 87–92. – Бібліогр.: 7 назв. – Доступно також: <http://journals.urau.ua/bdi/article/view/267001>.

Окреслено інформаційно-цифрові та соціально-освітні компетентності бібліотечно-інформаційного фахівця з урахуванням міждисциплінарності бібліотечно-інформаційної діяльності у використанні цифрових технологій та відповідно до чинних нормативних документів і практики бібліотечної діяльності.

Гордієнко, А. Пам'яті Анастасії Кобзаренко / Алла Гордієнко // Бібл. планета. – 2022. – № 3. – С. 42.

А. С. Кобзаренко – засновниця та перший директор Національної бібліотеки України для дітей, перший президент Української асоціації працівників бібліотек для дітей, Герой України, кавалер ордена княгині Ольги III ступеня, заслужений працівник культури України.

Гуменчук, А. В. Вища бібліотечна освіта в країнах Латинської Америки / А. В. Гуменчук // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 62. – С. 72–85. – Бібліогр.: с. 84–85. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/272397>.

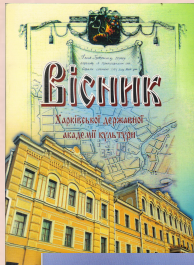
Гуменчук, А. В. Зародження та розвиток ступеневої бібліотечно-інформаційної освіти на Африканському континенті / Гуменчук Анатолій Васильович // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 3. – С. 93–99. – Бібліогр.: 16 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/267002>.

Гуменчук, А. В. Особливості розбудови системи вищої бібліотечно-інформаційної освіти в країнах Азії / Анатолій Гуменчук // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 137–150. – Бібліогр.: с. 147–149. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269488>.

Загуменна, В. В. Інформаційно-аналітична діяльність як наукова та навчальна дисципліна: еволюція, тенденції розвитку / Загуменна Віра Вікторівна, Кузьменко Олена Ігорівна // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2022. – № 4. – С. 102–107. – Бібліогр.: 11 назв. – Доступно також: <http://journals.uran.ua/bdi/article/view/269817>.

Маслак, В. І. Концепція підготовки бібліотечних фахівців Левка Биковського / В. І. Маслак, О. М. Тур, В. В. Шабуніна // Вісн. Харків. держ. акад. культури : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. А. А. Соляник. – Харків : ХДАК, 2022. – Вип. 62. – С. 100–111. – Бібліогр.: с. 110–111. – Доступно також: <http://v-khsac.in.ua/article/view/272401>.

Розкрито зміст навчальних програм курсів з книгознавства, бібліографії та бібліотекознавства видатного українського книгознавця Левка Биковського, які він викладав на початку 1930-х рр. на Вищих бібліотечних курсах при Варшавській публічній бібліотеці.

Матвієнко, О. Професіологічний дискурс спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Вісн. Кн. палати. – 2022. – № 7. – С. 23–30. – Доступно також: <http://visnyk.ukrbook.net/article/view/263176>.

Матвієнко, О. «Управління документацією у цифровому середовищі» – освітньо-професійна програма цифрового спрямування / Оксана Матвієнко, Михайло Цивін // Укр. журн. з бібліотекознавства та інформ. наук. – 2022. – Вип. 10. – С. 151–164. – Бібліогр.: с. 159–162. – Доступно також: <http://librinfosciences.knukim.edu.ua/article/view/269490>.

У статті окреслено ІТ управлінську складову, яка презентує інноваційність освітньо-професійної програми з управління документацією у цифровому середовищі для спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Світла пам'ять // Бібл. планета. – 2022. – № 4. – С. 39–40.

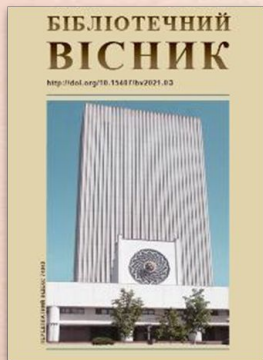
Некролог Євдокії Кононівни Бабич, відомого бібліографа та бібліотекознавця, заслуженого працівника культури України.

Книгознавство

Ковальчук, Г. З історії українського книгознавства (до 100-річчя Українського наукового інституту книгознавства) / Галина Ковальчук // Бібл. вісн. – 2022. – № 3. – С. 56–70. – Бібліогр.: 12 назв. http://bv.nbuiv.gov.ua/doc/bv_2022_3_7.

Мета статті – проаналізувати основні напрями діяльності Українського наукового інституту книгознавства, а водночас усвідомити важливість здобутків української книгознавчої школи сторічної давнини. Розкрито основні теми, які розробляв Український науковий інститут книгознавства, охарактеризовано результати його видавничої діяльності. Наголошено, що поступальний рух книгознавчих досліджень був жорстко перерваний у 1931 р., вітчизняне книгознавство визнали буржуазно-націоналістичним, фашистським, як і Український науковий інститут книгознавства.

Адреса бібліотеки:

Україна, 04060,
м. Київ, 60,
вул. Берлінського
Максима, 9

Тел./факс:

+380(44) 239-11-03

Вебпортал:

<http://dnpb.gov.ua/ua/>

E-mail:

dnpb@i.ua (для офіційних звернень),

metodist08@i.ua (методичний супровід),

dovidka_dnpb@i.ua (для довідок),

fond.dnpb@ukr.net (послуги для віддалених користувачів)

Підготувала головний бібліотекар відділу
науково-методичної, соціокультурної та
міжнародної діяльності А. І. Рубан